

ŠVIESA

JORNAL LITUANO
„Šviesa-Luz“
Orgão de Comunidade
Litvana de SÃO JOSÉ

Redakcija ir Administracija:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
Telefonas 2-6252.
Caixa Postal. 4-118.

Atsakomasis Redaktorius
Jesus Saborido Montanés

METAI IV

SÃO PAULO. 1938 M., NOVEMBRO - LAPKRIČIO 6 D.

Nr. 45 (163)

Laisvė vokiečiams Klaipėdoj

RATIFIKUOTAS ITALU-ANGLŲ SUSITARIMAS

Anglija su Italija paskutiniiais metais gyveno labai nedraudingai. Ypač santykiai pasitvėrė italų-abislinių karo metu, kai Anglija, panaudodama Tautų Sąjungą, Italijai pasitaikė sankcija. Tada Italija ėmė kurstyti anglų kolonijų čiabuvius. Jos pragaištinga Anglijai veikla ypač pasireiškia Palestinoje, Be to, anglai ir italai buvo užėmę priešingas pozicijas Ispanijos naminto karo atžvilgiu. Iš to kilo jėpimas Viduržemio jūroje. Italų povandeniniai laivai ėmė skandinti anglų prekybinius laivus.

Pagaliau, anglai įsitikino, kad geriau su italais gyventi geruolu. Ir taip šių dviejų kraštų atstovų buvo pasirašytas visais aukščiau išdėstytais klausimais susitarimas, kurį Vėlinių dieną patvirtino ir anglų parlamentas labai didele balsų dauguma.

Kinai atsilaiko Pietuose

Katastrofiingų pereinot savaitės pralaimėjimų, kinai subruzdavo gintis iš paskutinųjų. Iš tikrųjų, keliose pietų fronto vietose kinai didvyriškai atitakė japonų puolimus. Gen. Čangkaičekamobilizuoja visas pajėgas ir ryžtasi gintis prieš užpuolikus iki paskutinųjų.

Naujas samokslas

Rio de Janeiro policija atidengė naują integralistų samokslą prieš esamą krašto tvarką. Samokelininkai sudarė planą nužudyti p. Getulio Vargas ir visą eilę kitų aukštųjų asmenų. Šio kruvino plano autoriai yra Belmonto Valverde, po 11 gegužės pučo buvęs sumtas, pabėgęs ir vėl sumtas, ir pulk. Severo Fonruier, kurį ilgą laiką slėpė italų atstovybė.

Reikia manyti, po šio policijos atidengimo integralizmas bus galutinai sunaikintas.

Didelė dovana Ispanijai

Prezidentas Getulio Vargas pasirašė akta, kuriuo Brazilija dovanoja Ispanijos bėdnuomenėi 10.000 kavos maišų. Tai labai kilnus ir krikščioniškos artimo meilės įkvėptas gestas, kurį pirmoji parodė Brazilija. Jei visi šiuo pavyzdžiu pasektų, nuterotos Ispanijos gyventojams ateity šviesesnės dienos.

— CEKOSLOVAKIJOS respublikos prezidento rinkimai įvyks greitu laiku, gal būt dar šį mėnesį. Kas bus išrinktas prezidentu, dar nežinoma.

— JAPONAI nutraukė visus ryšius su Tautų Sąjunga. Japonija savo užsienio politiką dar labiau pakreipė į Romą ir Berlyną

Lapkričio pirmos dienos naktį Lietuvos Vyriausybė panaikino karo metu padėtį Klaipėdos mieste ir krašte. Šitokia padėtis ten buvo įvesta prieš 12 metų ir veikė visą laiką. Ji būdavo suspenduojama tik seimelio rinkimų dienomis.

Klaipėdos vokiečiai ta proga mieste ir visame krašte surengė demonstracijas, nukreiptas prieš Lietuvą. Buvo skambinama bažnyčių varpais, o minios vokiečių išėjo į gatves demonstruoti. Bavo giedamas Vokietijos himnas, Horst-Wesselio (nacional-socialistų) daina: „Vėliavas aukštyn!“ ir kitos vokiškos dainuokos. Minia, be to, šūkavo naciškus šūkius, kaip: „Viena tauta, vienas reičas, vienas vadas“, „Tegyvuoją pergalė“, „Pabusk, Vokietija“. Klaipėdos mieste demonstracijos buvo atviras Hitleriui simpati-

jų pareiškimas. Vokiečiai sveikinai pakeldami dešinę ranką ir ištardami: Tegyvuoją Hitleris! Tai yra, kaip žinoma, naciškas sveikinimasis, vokiečių vartojamas visame pasaulyje.

Klaipėdos turguje Kultuverbadas surengė viešą mitingą, kurio metu kalbėjo tos organizacijos vadas, pabrėždamas, kad sprespaudos laikai jau klai pėdiečiams esą praęję ir kad vokiečiai patys savo ateitį nuo šiol tvarkysia. Girdi, vokiečiai padėję daug aukų, kad priartintų šią išlaisvinimo dieną šventę. Tačiau didžiausias nuopelnas esą visos vokiečių tautos ir ypač Adolfo Hitlerio.

Didelės demonstracijos buvo ir Silutėje. Ten kelių tūkstančių žmonių minia surengė eitynes, kurių metu nešė deglus ir dainavo naciškas.

Baigėsi seimelio kadencija

Lapkričio mėn. 1 d. Klaipėdos krašto seimelis buvo susirinkęs savo paskutinio posėdžio. Naujo seimelio rinkimai paskirti 14 gruodžio. Vokiečiai užprotestavo prieš gubernatoriaus veto (pasipriešinimo) teisę, kaip žinoma, kiekvienas seimelio priimtas įstatymas tik tada turi galią, kai jį patvirtina gubernatorius. Gubernatorius gali įstatymą ir netvirtinti. Tada toks įstatymas neveikia. Si gubernatoriaus teisė ir vadinama veto teisė.

Baigiant paskutinį seimelio posėdį, kalbėjo vokietininkas Bingau. Jis aštriai kritikavo Lietuvos politiką Klaipėdos atžvilgiu. Pagaliau, sušuko: „Mes, Klaipėdos krašto vokiečiai, reikalaujame ir savinamės sau teisę pasakytį vokiškąją pbsauližią. Lietuva veto teisę panaudojo tam, kad padary-

tų praktiškai neveiklų autonominį statutą, ir jo pagalbą Klaipėdos kraštą su lietu su Lietuva. Klaipėdos vokiečiai to nenori!“ — baigė savo kalbą Bingau.

Po šio seimelio posėdžio vėl susidarė mieste eitynės. Gatvės buvo gausiai išpuoštos, tarytum didį laimejimą švenčiant.

Tai toki reikalai Klaipėdoj. Vienas iš šių įvykių jau aišku: Eina garšas nuo rubėžiaus... Kryžiuotis, Gedimino, Kęstučio ir Vytauto Didžiojo su laikytas prie Nemuno krantų, vėl kelja galvą. Ar pakels savo sunkųjį kardą prieš mažą Lietuvą, ir ar tuo atveju lietuvis balsosis savo žirgą, netolima ateitis parodys. Mes norime būti optimistai ir manyti, kad Lietuvai to ne atsitiks, kas atsitiko Cechoslovakijai.

Išspręstas čekų-vengrų ginčas!

Neusitaręs gražiuoju, čekai su vengrais, kreipėsi į Vokietiją ir Italiją kad jos išspręstų teritorinius šie dviejų valstybių ginčus ir nustatytų sieną.

Vokietijos užsienių reikalų ministeris von Ribbentrop ir Italijos — Čiano susitiko Vienoje ir nutarė iš 5 ginčijamų svarbiausių miestų vengrams atiduoti tris, o čekams palikti — du. Šių sričių okupavimas prasidės lapkričio 6 ir baigsis — lapkričio 10.

Bliucheris tikrai areštuotas

Jau kuris laikas buvo pasklidę užsienių spaudoje gandų, esą, areštuotas Toltmųjū Rytų raudonosios armijos vadas maršalas Blucheris. Daug kas tam netikėjo, nes Blucheris šiuo metu yra bene žymiausia Sovietų karinė figūra.

Tačiau šios žinlos jau patvirtinamos. Blucheris, jis tikrųjų, buvo areštuotas savo namuose ir, stiprios čekistų sargybos leidimas, padūtas į Sver-

Abidvi pusės tokį sprendimą priėmė ir todėl jis reikia laikyti jau galutinai.

Svarbu pažymėti, kad buvo atneštas vengrų reikalavimas atiduoti jiems Ukrainos sritis ligi Lenkijos, kad jie turėtų bendrą su lenkais sieną. Tačiau vokiečiai ir italai su tuo nesutiko, nes būtų reikėję padaryti savotišką „koridorį per Cechoslovakijos teritoriją.

drovsko kalėjimą. Niekas nežinojo, kur dingo Blucheris. Tik po to, kai jo atvaždas buvo išimtas iš viešų Maskvos knygynų vitrinų, visi suprato, kad ir Blucheris jau pateko nemalonėn ir laukia liūdnio savo draugų generolų likimo.

Šiomis dienomis Blucherius pervežtas į Maskvą. Mat, čekistai gavo žinių, kad Toltmųjū Rytų raudonosios armijos kariūninkas rengiasi eiti savo buvusių vadą.

LENKIJA REIKALAUJA KOLONIJŲ

Lenkija vaidina didžiąją Europos valstybę ir seka visame Hitleriu. Štai neseniai drauge su vokiečiais dalyvavo Cechoslovakijos dalinime, nors neįaug jai atiteko. Dabar Lenkija romia Vokietijos pretenzijas į kolonijas ir pati sau kolonijų reikalauja.

Lenkija nurodo, kad jos gyventojų priešingis yra labai didelis ir visiemis duonos namie neištenka, todėl jai ir reikia turėti kolonijų, kad būtų kur gyventojų perteklius patalpinti.

Bendrai, tenka pabrėžti, kad lenkų užsienių politika ydama labai prityrusių ir apdairių žmonių, Pav., visai smerkė Lenkiją, kai ji jau prieš keletis metus asimėte Prancūzijos, o susidėjo su Vokietija. Šiandien visi turi pripažinti, kad lenkai geriau pramatė ateitį, negu kiti, ir dėl to iš susidėjusios naujos padėties daug pasinaudoja.

V.s labiau slėgiami katalikai Austrijoje

Vos spēje Hitleris prisijungti Austriją, tuojau prasidėjo katalikų persektojimas. Jau esame rašę apie kardinolo Innitzerio užpuolimą. Dabar vėl ateina žinios apie naujų smurtų veiksmus šį kartą nukreipiamus prieš katalikų mokyklas, jaunimo organizacijas, vienuolius ir vienuolynus. Sugulvojama nebūtų kaltinimų ir tuo pasirėmus, konfiskavjami ir uždaromi vienuolynai.

O vis dėlto pagoniškasis germanų dievas Vodažas neįveiks Kristaus!

Galas žydams Vokietijoje

Šanki žydų buklė Vokietijoje šiomis dienomis dar labiau pasunkėjo. Vėl nauja antizydiskos propagandos banga kilo Vokietijoje prieš tą nedaugelį žydų kurie dar buvo likę ir iškentę visą eilę nuoskaudų. Visi lenkiškos kilmės žyčiai šiomis dienomis ištremiti Lenkijoje — apie 10.000 žmonių. Jie vėlybę rudenį palikti ant lauko, be rūbų, maisto, pastogės ir pinigų.

Dainavo per radio

Praėjusį žėstadienį Bendruomenės choras dainavo per radio Bandeirantes. Dainuoti dalykai išpildyti gerai. Lapkričio m. 26 d. numatoma vėl koncertuoti per ta pat radio stotį. Tikslai dal navimo valanda bus pranešta kitame „Šviesos“ nr.

„VYČIAI“ DAINUOS PER RADIO

Lapkričio 12 d. (šeštadienį) lietuvių jaunimo s-gos „Vyčių“ choras dainavo per radio iš stoties Bandeirantes, 7,45 val. Atsukimo savo radijus.

KOMUNISTU SUKILIMAS HAITI

Visų Sventųjų dieną Port-au-Prince, Haiti, komunistai buvo rengę perversmą. Perversmas nepavyko. Haiti prezidentas įsakė atstatyti 5 senatorius, kurių viena areštuoti. Sustabdyti du komunistinės krypties laikraščiai. Visoje šalyje ramu.

PASAKISKAS PALIKIMAS

Cekoslovakijoje 1930 metais mirė Henrietta Garret, našlė, palikdama savo buvusio vyro fabrikus 49 milijonų dolerių vertės. Įpėdiniai yra septyni. Vienas jų gyvena Bello Horizonte. Tai Amalia Maria Bohm, rodos, vokietė. Jai teks septinta pasakiško palikimo dalis. Siomja dienomis ji išplaukia į Cekoslovakiją formalumų atlikti ir pinigų pasimati. Gaus, maždaug, 140 milijonų milreisu.

VEDĖ 46 KARTUS...

Dancigo teismas šiomis dienomis pradės svarstyti vieno lenko bylą, kuri, tur būt, pirmą dar tos rūšies byla pasaulyje.

Jonas Laskowskis, jūrininkas, 45 metų amžiaus kaltinamas vedęs... 46 kartus ir žadėjęs vesti — 300 merginų! Iš šio «biznio» jis gerai uždirbęs. Atsitiktinai pakliuvo, ir visas reikalas iškilo aikštėn.

NAUJAS GEOGRAFINIS BRAZILIJOS SUSKIRSTYMAS

Staloma kitaip suskirstyti Brazilijos teritorija į estadas. Pagal naują planą, būtų tik 9 estada: Amazonas, Acre, Matto Grosso, Pará, Maranhão, Bahia, Minas Geraes, Baudelrantes ir Estado do Sul. São Paulo, Rio de Janeiro ir Paraná sudarytų vieną Baudelrantes estada. Didžiausi estada būtų Pará, Amazonas ir Acre.

Siuo projektu norima labiau centralizuoti administracija ir palengvinti mažesniems estadams išlaidų našta.

ŠIURPULINGAS GAISRAS

Pirmadienį Prancūzijos ošte Marselyje vienuose prekybos namuose kilo gaisras. Sudegė 71 žmogus. Gaisro priežastimi reikia laikyti didelį miesto prefektūros nerūpestingumą ugniagesybos srityje. Buvo reikalaujama, kad pasitrauktų Marselio burmistras Laese. Jis yra socialistų senatorius.

PARDAVINĖJA MENO BRANGENYBES

Ispanijos vyriausybiniškai parduva Prancūzijai iš bažnyčių išplėstas meninės vertės turinčias brangenybes. Už tatau prancūzai davė karo medžiagos. Be to, dar šiomis dienomis buvo išvežta iš Ispanijos 500 kilogramų sidabro.

Idomu, ką prancūzai pasakytų, kad kas nors jų meno brangenybes imtų parduoti? Pavadinu, greičiausia, barbarais. Bet apiplėšti Ispanija jie patys neįdučia jokios gėdos.

Politiniai neramumai Lenkijoje

Lenkija 6 lapkričio renka seimą, o paskul ir senata. Kadangi lenkų seimo rinkimai yra tikrai komedija, kaip ir kiekviename diktatūrinio režimo krašte, nes gyventojai negali rinkti to, ką jie nori, o turi rinkti tai, ką valdžia pasiūlo, tai ir lenkų opozicinė ūkininkų partija ėmė agituoti gyventojus rinkimus boikotuoti. 6 tos partijos vadai suareštuoti. Pietinėje Lenkijoje buvo kilęs brazdėjimas ūkininkų tarpe, bet jėga jis numalšintas.

O VILNIAUS

NEPAMIRŠK, LIETUVI!

ARABŲ STREIKAS PALESTINOJE

Pereitą savaitę arabai pagrasino anglų aukštajam komisarui streiku, jei nebus atšauktas draudimas keltantį po saulėlydžio ir išvykti už savo miesto ribų. Anglai tą įsakymą neatšaukė. Tada arabai savo pažadą ištesėjo: pirmą lapkričio visa Palestina sustreikavo. Streikas truko tris dienas. Jei po trijų dienų anglai taip pat neatšauks minėto draudimo ir iš šoferių reikalaus salvo—conducto ir carteira de identidade šoferiai streikuos toliau, nors kiti darbininkai grįš į darbą.

Arabai streikuoja todėl, kad šis uždraudimas labai suvaržė jų naktinį veikimą. Mat, kiekvieną sugautą kelyje anglų patruliai tuojau perduoda teismui.

Haifoj labai daug areštuotų. Prikimšti kalėjimai ir koncentracijos stovyklos.

I Jeruzalę labai sunku bet kam patekti.

nes anglai stropiai išžiūri visus keliaujančių dokumentus, ir jei koks neiškumaa, suima.

JAU IR AIGIPTAS

Aigipto musulmonai jau ima varyti viešą propagandą prieš anglus. Jie reikalauja patenkinti Palestinos arabų reikalavimus ir tą kraštą atiduoti tvarkyti vieniems arabams. Kairo, Aigipto sostinės, universiteto studentai išplatino daug atsiskaukimų, kuriais gyventojai raginami stoti į „sventą karą“ prieš anglus ir pasaulio žydiją. Vienas studentas buvo sugautas ir išmestas iš universiteto. Tada kiti studentai paskelbė streiką.

Anglams kasdien vis labiau karšta kolonijose. Palestinoje jau tikras karas: Aigipte tas pat gali būti netrukus.

Hitleris atidengė kortas

Prancūzijos politiniuose sluoksniuose gauta iš Berlyno žinia, kad Hitleris rengias naują pasiūlymą Prancūzijai, Anglijai ir Italijai. Tas pasiūlymas yra gana keistas tiems, kurie vis ligšiol netikėjo Vokietijos militarinės galybės augimu. Hitleris, būtent kitomis trimis didžiosiomis valstybėmis siūlyslas vieną „dovaną“: jis sutinka sustabdyti karo lėktuvų statybą, kol vokiečius aviacijos srityse pasivysiančios kitos didžiosios vakarų valstybės. Už tatau Vokietija susilyginsianti su Prancūzija karo lėktuvų skaičiumi.

Toks Hitlerio siūlymas gasdina

prancūzus ir neįaukams įspūdžio daro Italijoje. Mat, visis pasaulis tikėjo, kad italų ir prancūzų aviacija yra geriausia ir galingiausia pasaulyje. Dabargi staiga Hitleris atidengia kortas ir siūlost palaukti, kol anie pasistatys tiek lėktuvų, kiek jis jau dabar turi!

Vis labiau aiškėja tikrosios demokratijų nusileidimo Vokietijos grobimo planams priežastis. O jos yra—baimė būti Vokietijos sutriuškintoms. Vokietija militariniu atžvilgiu yra galingiausia šiandien pasaulyje. Gal tai daugeliui ir nemaloni, bet tai neginėjama tiesa.

Grįžo kardinolas Leme

Brazilijos kardinolas d. Sebastião Leme grįžo iš savo kelionės į Europą atgal į Rio de Janeiro. Grįžusį aukštą jį Katalikų Bažnyčios Brazilijoje vadą su visu iškilmingumu sutiko dvasinės ir pasaulinės valdžios atstovai. Pats valstybės Prezidentas ir užsienių reikalų ministeris pareiškė savo linkėjimus ir sveikinimus.

Kardinolas aplankė Popiežių kalbėjęs su juo bendralsais ysis Katalikų Bažnyčios ir specialiais Brazilijos katalikų reikalais. Kardinolas spau-

dos atstovams pareiškė, kad Popiežius Pijus XI nepaisant savo 81 metų amžiaus, yra nepaprastai aktingas ir tvirtas Katalikų Bažnyčios vadas. Paklaustas žurnalistų dėl katalikų persekiojimo Vokietija, d. Sebastião Leme pareiškė kad tie nėkėngi persekiojimai sulaukė proesto ne tik viso pasaulio katalikų tarpe, bet ir Katalikų Bažnyčiai nepriklausančių žmonių sąjūnėse.

Tvirtai kardinolas pabrėžė: „Vokiškasis dievas neįveiks Kristaus“.

Maskvos rankos toli siekia

Prancūzijoje kilo didelis pasipiktinimas dėl naujo Maskvos agentų kišimosi į prancūzų vidaus reikalus ir šnipinėjimo sovietu naudai. Buvo taip.

Spauda paskelbė Vallaurie miesto burmistro laišką, kurį tas rašė komunistų partijos centrui pranešdamas, kad iš partijos jis išstoja. Tragingomis Europai Müncheno konferencijos dieno mis, prancūzų komunistų partija išsuntinėjo savo nartams aplinkrašti, reikalaujama per 48 val. atsakyti į 76 klausimus. Tų klausimų eilėje yra tiesiog akipleiško šnipinėjimo. Pav., reikalaujame nurodyti kas iš giminių priklauso priešingoms komunistams organizaci-

joms, kas tarnauja policijoj, koks adresas kas finansuoja dešintuosius laikraščius etc. Laikraščiai pažymi, kad didelė prancūzų tautos dalis tuo būdu yra kontroliuojama. Maskvos tarnų. Minėtas anketas buvo draudžiama siųsti paštu o reikėjo įteikti asmeniškai Kominterno biurams, buriats apėta visa Prancūzija.

Nepaklausiusiems grėse mirtis. Vallaurie burmistras pasiryžo verčiau mirti, jeigu reikės, ne išduoti savo šeima ir artimuosius.

Štai, dėl ko Prancūzijoje komunistai dienos metu Paryžiuje nužudydavo rusų generolus, ir niekas žudikų nesu-sekdavo. Dabar kilo didelis pasipiktinimas. Daladier nutraukė ryšius su liaudies frontu, kur vyrauja komunistinės tendencijos.

Ispanijos Nacionalistinis Karas

Nacionalistai atnaujinu ofenzyvą

Pereitą savaitę nacionalistai puolė, ir labai sėkmingai, Ebro fronte, kur kautynes vedė pats gen. Franco. Užimtas Sierra de Caballos ir greitėmė ji kainai, labai sėkmingai strateginiu atžvilgiu. Daug vyriausybinių užmušta ir 1000 paimti nelaisvėn. Nacionalistų pranešimu, per paskutines 4 dienas numušti 64 vyriausybinių lėktuvai!

Taip pat užvirė kovos ir ramiane, palyginti, Madrido fronte. Nacionalistai miestą bombardavo, sugriaudami 29 namus, o vyriausybiniškai puolė nacionalistų linijas, bet buvo atmušti.

Nuskandinta

„Cantabria“

Visai netoli vakarinių Anglijos krantų Vėlinių dieną nacionalistų motorlaivis «Nadir» staiga puolė ir nuskandino vyriausybinių laivą «Cantabria». Bombardavimas truko 3 val. Laimėj, iš 45 įgulos žmonių nebuvo užmuštas nė vienas. Visi buvo išgelbėti anglų laivo «Cromer», kuris juos pristatė į to paties vardo uostą.

Žuvo Ramon Franco

Lėktuvo katastrofoje per audrą žuvo generolo Franco brolis Ramon Franco. Ramon Franco buvo garsiausias Ispanijos lakūnas, plačiai žinomas ir už jos sienų. 1926 metais jis lėktuvu «Nec plus ultra» pirmą kartą perskrido Pietų Atlantą.

Gerai žinomas nuo tada Brazilijoje. Kovojo nacionalistų pusėje.

Užmezgė santykius

Iš Montevideo pranešama, kad Urugvajaus vyriausybė nutarė atnaujinti diplomatinius santykius su Vatikanu, kurie buvo nutraukti 1915 metais. Urugvajaus atstovu prie Vatikano busias buv. žemės ūkio ministeris dr. Gutierrez.

Originalu ir praktiška

Vokietijoje yra įvestas gana savo tiškas būdas bausti automobilistus už mažus judėjimo taisyklėms nusižengimus. Policija automobilį sustabdo ir... iš gumų išleidžia orą! Kol neapdairus vėl prisipumpuoja, jis turi pakankamai laiko apgalvoti savo klaidai.

Lietuvių Jaunime,

Dėvėkit gražiai pasiūtus rūbus. Siuvami sulig naujausių madų vyriški ir moteriški kostiumai ir pal-tai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau. Už vyriškus kostiumus nuo 100 ligi 150\$000.

Už moteriškus nuo 40\$000 ligi 75\$000.

PAULO AMBRAZEVIČIUS
RUA CICLAMES nr. 52 Villa Bella.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

LIETUVA PASKELBS NEUTRALUMĄ

Trečiądienį įvyko Revalyje Lietuvos, Latvijos ir Estijos konferencija, kuri turi tikslo išdirbti šių trijų Baltijos valstybių neutralumo įstatymą. Tai, atrodo, turėtų reikšti, kad šios valstybės, taigi ir Lietuva, atsisako visų sąjungų, ypač ligi šiol, ir ateityje laikysis neutralumo. Neutralumas geras dalykas, bet ką jo reikia negarantuojant, jis taip pat jokios praktiškos reikšmės neturi. Baltijos valstybių sąjunga ligi šiol užsienių politikos atžvilgiu jokių apčiuopiamų rezultatų nedavė. Tai daugiau buvo moralinės, ne realios bendradarbiavimas.

F. VAITKUS — TRANSATLANTINIO SUSISIEKIMO BENDROVĖS ORGANIZATORIUS

Dragija Užsienų Lietuviams Remti gavo iš Jungtinių Amerikos Valstybių patikrintas žinias, kad lakūnas Feliksas Vaitkus pakvietė kaip organizatorių naujo orinio susisieki mo b-ve, kuri 1940 metais atidaro nuolatinį tiesioginį lėktuvais susisieki mą su Europa.

LIETUVIAI STUDENTAI LISABONOS UNIVERSITETE

Portugalijoje Lisabonos universitete teologijos ir filosofijos fakultete studijuoja penki lietuviai studentai: kun. A. Patalavičius, A. Senkevičius, M. Gaidys, kun. J. Juras ir P. Paulaitis. Portugalijoje gyvena ir daugiau lietuvių, bet jie iki šiol neturi savo draugijos.

VINCA SĖKMINGAI GASTROLIUOJA UZSIENY

Zinomas sunkiasvoris boksininkas Juozas Vinca šiuo metu sėkmingai gastroliuoja Vokietijoje. Jis jau rungėsi Bremene, kur buvo surengtas tarptautinis imtynininkų čempionatas. Šiuo metu jis yra užangažuotas dalyvauti Karaliaučiuje rengiamame čempionate. Po Karaliaučiaus čempionato vyks į Paryžių, kur išbus iki balandžio mėn. Vokiečių spauda apie Juozą Vincą atsišiepia gana palankiai ir visur pabrėžia, kad jis yra lietuvis.

LENKAI NORI PASIKEISTI ARCHYVAIS

Kai kurie Varšuvos laikraščiai rašo, kad atitinkamos Lenkijos įstaigos norindos su Lietuva pasikeisti archyvais: savuosius gauti iš Lietuvos ir Lietuvai gražinti esančius Lietuvos archyvus Lenkijoje. Esą, lenkų atitinkamos įstaigos tuo reikalu Lietuvos atitinkamoms įstaigoms padarysiančios pasiūlymą.

VILNIAUS KRASTE NAIKINA LIETUVIUS TURTUS

Uždarytosios Svencionų lietuvių gimnazijos geresniuosis suolus ir baldus kuratoriaus sekretorius ir miesto viceburmistras žada pervežti į valdines miesto mokyklas.

KITAMET STATYS KAUNE ROTUSE

Teko patirti, kad Kauno miesto darbo rotušės rūmų statyba prasidėsian ti ateinančių pavasarį. Darbo rotušės rūmai, kaip teigiama, bus didžiausi Kaune.

— Keliamas klausimas suuniforinti ir savivaldybių tarnautojus.

— Gruodžio 5—7 d. Kaune, naujojo Užs. Reik. M-jos salėje, posėdžiaus Pabaltijo valstybių užs. reik. ministrai. Šiai konferencijai skiriama didelė reikšmė.

ZYDAI DZIAUGIASI GYVENIMU

LIETUVOJE

Tal-Avive leidžiamas dienraštis „Haarec“ atspaudė savo Kauno korespondento straipsnį „Svesimj daigai Ljetuvoje“, kuriame nušveičiamas žydų gyvenimas Lietuvoje. Autorius pareiškia, kad atvažiuojas į Lietuvą žydas ne tik iš Vokietijos, bet ir iš kitų kraštų jaučiasi lyg esąs pačiame dykumos viduryje raegs oazę. Lietuvos žydų padėtis esanti džiuginanti. Iš svetur atvažiuojančiam, žydai rašo autorius, mes galėtume pacituoti istisus Prezidento Smetonos bei kitų sėdėnės lietuvių kartos veikėjų raštus, kuriuose jie smerkia antisemitizmą, ir neapykantą žydų atžvilgiu. Toks svetyra žydas, išvykdamas iš Lietuvos, garbinas vieur kur tik nuvažiuodamas, gerą Lietuvos vardą.

STATO VYTAUJO DIDŽIOJO LAIKU SARGYBINIO STATULA

Pietrytiniam Vytauto Didžiojo karo muziejiaus bokšto kampe jau pradėta statyti statula, vaizduojanti Vytauto Didžiojo laikų kari, einantį sargybos pareigas. Karo statula bus išliūdinta iš bronzos. Tai bus labai aukšta — 2 metrų ir 70 centimetrų — didinga barzdoto sargybinio statula, kuri gražiai papuos bokštą. Statula liednama pagal dalininko Mikėno projektą.

DU PAMINKLAI

Karo Muziejiaus sodely statomi pirmojo kariuomenės vado a. a. gen. S. Zukausko ir Šaulių S-gos įsteigėjo a. a. Vl. Putvinskio paminklai.

— Lietuvos tautinio laivyno kūrimo veikėjas ata. pulk. Br. Plačakis mirė ir palaidotas Kauno kapuose.

— Lenkai konfiskavo paskutinį „Vilniaus žodžio“ numerį.

— Lenkai pas gimines į Lietuvą išleidžia savo piliečius tik su sąlyga kad jie nesives pinigų ir čia gyvena savo giminių sąskaita.

— Vyr, Tribunolas atmetė buv. Tauradės pučisto Storio kasav. skundą patvirtindamas 6 metų bausmę.

YRA IR TOKIŲ

Ne visi sugrįžę lietuviai amerikiečiai sportininkai pasirodė dženelmečiai. Lietuvoje jie priimti karališkai, juos ten veikia ant raukų nešėjo, bet, štai skaitome Elizabotho anglų spaudoje, kurioje Pečiukaišis negražiai pasisako apie Lietuvą; jis sakosi net pasiryžęs vaduoti Amerikos žemėlį, lyg grįžęs iš nelaisvės, reikšdamas džiaugsmą, kad galys vėl būti šioje šalyje.

Vargėvs jaunuolis, lietuvių suaus! Jį ir jo draugus Lietuvoj gražiausiai priėmė; kaip savo voikus, viskuo aprūpino, užmiršo ten jų ir nepateisinamus elgesius, bot kaip atsidėkojama! Sugrįžęs atsuka nugarą tėvų žemei.

IR SPORTAS PRIEŠVALSTYBINIS!

Jau buvo minėta, rugpiučio 28 d. švencionyse tinklinio bėlošartį jaunimą policijos pareigūnai išvaikė ir daugelį protokolus surašė. Dabarties netu viešoji ir slaptoji policija tardo kaimo gyventojus ir visais būdais nori sužinoti: ar yra sporto rateliai, kaip dažnai lojama, kurių spalvų lošimo rūcai ir kas svledintus atsionėia. Matyt ir sportas Vilniaus krašte yra priešvalstybinis darbas.

— Palangoje arba Svenciojoje, be gimnazijos, norima įsteigti jūrininkų mokyklą.

PASVENTINO RAUDONDVARIO

BAZNYCIA

J. E. Kauno Arkivysk. metropolitas Skvireckas pašventino naujai pastatyta Raudondvario bažnycią. Per pašventinimo įkilmes Mišias laikė kun. V. Zakarauskas, o pamokslą pasakė tėvas Andriūška. Raudondvario bažnycią pastatyta darbinaus vietos klebono kun. rūpesčiu.

NAUJAI AKREDITUOTAS VOKIETIJOS KARO ATSTOVAS LIETUVAI PULK. JUST

prie Než. Kareivio kapo padėjo vainiką. Apeigose dalyvavo Karo Muziejiaus virš. gen. Nagius ir II sk. virš. gen. št. pulk. Dulkenys. Svečias taip pat pasirašė garbės svečių knygoje.

SVEIKINA NACIONALSOCIALISTU VADOVYBE

Kaip girdėti, Lietuvoje gyvenantieji vokiečiai laiškais ir telegramomis tebesveikina Vokietijos nacionalsocialistų vadovybę už tai, kad ji iš Cekoslovakijos atkovojo sudetų sritis.

SIŪLO EIGULIAMS PARUOSTI MOKYKLA

„Mūsų Grijos“ nr. 8—9 rašo, kad, padidėjęs pažangų miškų ūky, reikalinga ir atitinkamų darbininkų. Nurodoma, kad eiguiliams paruošti reikėtų atskiros mokyklos. Kaip iš miškininkų teko patirti, siūdoma, kad prie aukštesnės Alytaus miškų mokyklos būtų įsteigtas eiguiljų skyrius.

PADEMARKLINIJY DAUG SERNU

Iš Varnėnos ir Zilinių rašo, kad ten pilni miškai šernų, kurie paniškių gyventojams daro daug nuostolių. Sutinkamos net iki 70 šernų kaimėnės.

— Universitete pradamas dėstyti kariniais parengimas.

— Z. Ū. Rūmaj iki šiol yra parengę 2.500 kyalifikuotų mezgėjų.

— Siomet lapkr. 23 d. per kariuomenės ir vyčio kryžiaus šventę, norima sušaukti visų Lietuvos vyčio kavalierių suvažiavimą. Iš viso Lietuvoj yra 1.577 vyčio kr. kavalieriai.

— Tešeno priijungimas prie Lenkų taip pat buvo atvėžtas ir Kauno ponų. Buvo gerinama klaurą naktį kai kuriuose restoranuose, be to, pas lenkų dvarininkus buvo surošta ta progą baliukų.

NENORI MOKYTIS PRANCŪZŲ K.

Po Cekoslovakijos apkarpy mo kai kurie inteligentai, kurie buvo uoliat pradėję įvairiuose kursuose ir privačiai mokytis prancūzų ir anglų kalbų, dabar lievėsi jas mokėti. Manoma, kad dabar vėl daugiau ims mokytis vokiečių kalbos.

BUS STATOMI PREKYBOS INSTITUTUI RŪMAI

Tikimasi, kad Klaipėdos Prekybos Institutas, kuris dabar labai vargsta dėl patalpų stokos, kitais metais, jau turės savus rūmus. Šiuo metu rūpinamasi rasti Institutui tinkamą sklypą. Manoma, kad Institutas bus statomas Smeltėje, šalia anaganėių Valstybės Amatų Mokyklos rūmų.

Šiais metais Prekybos Institute vi suose kursuose studijuoja III studentų, iš jų 78 vyrat ir 33 moterys. Pirmame kurse yra 52 studentai, antrame 26 ir trečiame 33 studentai.

AVIACIJOS KURSAI

Aero klubas šiemet vėl organizuoja nemokamus kursus, kuriuose besidomintieji aviacija su ja bus supažindinami teoretiskai. Ateinančių pavasarį šie kursantai galės stoti į civilinių lakūnų mokyklą.

— Prekybos derybos su lenkais numatytos pradėti lapkr. mėn. Derybomis daugiau suinteresuoti lenkai.

DAINA BE GALO

Ši rytą Kauno Apylinkės Teismas pradėjo svarstyti miesto a-bės bylą su belgų elektros stotimi. Savivaldybė per penkis metus, kaip apskaituota, elektros stotiai permokėjo 598.375 litus 72 centus.

Byla buvo pradėta nagrinėti ir, stoties įgaliotiniams paprašius, atidėta susipažinti su ieškovų—Kauno m. a-bės — pristatytais dokumentais ir k. bylos medžiaga. Jos greito išsprendimo nesitikiama.

Lietuvoj yra dvi bylos, kurių teismas jokiū būdu „neįkanda“: tai šl su elektros stotimi ir su garšiaisiais beko nu pirkliais Lapėnais. Jau daug metų jomis teimas juokina Lietuvos visuomenę.

GRASINAMU LAISKU REIKALAVO

500 LITU IR GAVO 9 MĖN.

KALĖJIMO

Kauno apyg. teisme buvo sprendžiama 16 metų A. Paškevičiaus byla. Jis buvo kaltinamas, kad liepos mėn. vieno Kauno banko buh. S. Miškauskui įsakė grasinamu laišku nunešti į šv. Antano bažnycią ne mažiau kaip 500 litų ir juos įteikti kun. J. Zelviui. Buhalteris pabūgo ir reikalavimą summa kun. Zelviui nunešė. Tačiau šiam visas reikalas pasirodė itartinas, ir jis patarė apie visą reikalą pranešti krm. policijai. Si netrukus jaunkaiti, rašiusį grasinamu laišku, ir suėmė — kai jis su pinigais ėjo iš klebonijos.

Teismas Paškevičių nubaude 9 mėn. paprasto kalėjimo.

KUNIGAİKSTIS TRUBECKOJIS PASIDARĖ LIETUVOS PILIECIU

Lietuvos valstybė praturtėjo vienu kunigaikščiu. Kunigaikštis Mykolas Trubeckojis, kuris ilga laiką gyveno užsieniuose, prieš kurį laiką darė pastangų gauti Lietuvos pilietybę. Jo prašymas buvo išspręstas teigiamai. Jis galėjęs įrodyti, kad kilęs iš Vytauto Didžiojo giminės ir turis ryšio su lietuvių tauta. Iki šiol Trubeckojis gyveno užsieny su Naujeno pasu.

— Už Garliavos vienas šoferis mirtinai suvažinėjo M. Kerasevičių iš Cekiskės valc. ir nepažintas pabėgo.

NORVEGU PROFESORIUS MŪSU UNIVERSITETUI DOVANOJO SAVO VEIKALUS

Oslo universiteto profesorius Kersmo Vytauto Didžiojo Universitui per Lietuvos atstovybę Stokholme padovanojo visus savo veikalus apie piktžolės ir kovą su jomis. Iš viso jis padovanojo apie 30 įvairių šį klausimą liečiančių veikalų. Atstovybė veikalus šiomis dienomis persių universitetui.

PAGYVĖJO SOVIETU MISKO PRISTATYMAS

I Klaipėdą atvežta 1.600 ktm. sovjetų miško, kuris bus apdirbtas Klaipėdos lentpiūvėse. Eksportlesas žadą netrukus atvežti dar daugiau miško medžiagos.

SAULĖS ENERGIJA

Rytas stebėdami patekėjusią saulę, mes rotai teprisimename jos reikimą mums. Matom mes kylant ugninį dangaus skliautą, matom žaliuojančius medžius, gėles, upes, kalnus. Neretai grožinūs, kaip ir kiekvieno mums mažai tesuprantama daktu. Kiek kitaip visa tai atrodo žiūrint mokslo akimis. Daugiau 90% visos energijos, kuria mes naudojames, ateina mums iš saulės. Saulės šviesos itakoje augalų lapuose gaminasi žalios spalvos grūdėliai chlorofila vadinami. Lapų chlorofilas yra ne kas kita, kaip sutaupta saulės energija. Mokslininkai nepasitaikina vien tik tuo žinojimu: jie tuoj mėgina žinias pritaikyti praktikos reikalams. Neliko nepastebėtas ir chlorofilas. Vokiečių mokslininkai mėgino chlorofilą paversti kitos rūšies medžiaga, kuria jau tiesioginiai mokame išnaudoti. Ir pavyko. Iš žalių augalų lapų gavo benzino. Pats gaminto procesas labai sudėtingas, painus ir brangus. 1/4 galiono benzino gauti tuo būdu kainuoja apie 1.000 dolerių. Aišku, kad praktiškai tai, toli gražu neapsimoka, bet kas gali tvirtinti, kad ateity neris priemonių, kuriomis augalų sutaupta saulės energija galės tarnauti mūsų sudėtingo gyvenimo reikalams.

Kaip minėjau, augalai gamina chlorofilą, o paskui, to chlorofilo pagalba, lyg kokioj sudėtingiausioje chemijos laboratorijoje, lapuose gamina naujos medžiagos, iš kurių statoma

naujos augalų ląstelės, narveliai. Visa tai yra performuota, perdirbta saulės energija.

Apskaičiuota, kad kiekvienas žemės paviršiaus kvadratinis cm. vidutiniškai per minutę gauna 1,92 kalorijas šilumos. Tokiu kiekiu energijos žemės pusiaujyje per metus būtų galima ištirpdyti 150 metrų storumo ledo sluoksnis!

Energija milžiniška, bet vienas dalykas tą energiją gauti, o visai kitas ją išnaudoti. Augalai, kaip jau minėjau sugeba tą energiją ir išnaudoti. Vienas kvadratinis lapų paviršiaus metras per valandą pagamina 1 gr. hidrokarbonatų t. y. tokį kiekį, kurį žmogus sunaudoa per dvi mėnesius. Viename hektare augančių kviečių lapų paviršius sudaro apie 2 ha plotą. Jeigu iš to ploto gausiu 100 maių derlių, tai tas pat kaip sakyti, kad augalai sufabrikavo apie 6 tonas žaliavos ir apie 3 tonas anglies, kuriai gauti reikėjo apie 11 tonų anglies bixido. Ir visa tai gauta saulės dėka! Viso žemės paviršiaus augalai kasmet pagamina apie 2 kubinių km. cukraus.

Mūsų kraujas savo chemine sudėtimi labai panašus į augalų chlorofilą. Skirtumas tik toks, kad chlorofilo molekule centriniis atomas turi mangano o kraujo molekuleje yra dar ir geležies. Vadinasi, ir mes, kaip ir augalai, išnaudojam saulės teikiamą energiją, patys apie tai ne neujausdami.

DVI YPATINGOS MOTERS

Tarp visų maldų Mišios yra brangiausia. Mišiose yra viena niekumet nesikeičiančioji dalis, vadinama kano. Joje, tarp kitko, paminėti vardai žmonių, pasižymėjusių nepaprasta dvasios stiprybe. Yra minėta vyrų, neapleista nė moterų. Šių pastarųjų įvardytos septynios. Kalbėsime apie dvi, būtent apie Felicitą ir Perpetują. Jiedvi abi buvo jaunos, gyveno Kartaginos mieste antrame šimtmety po Kristaus. (Jų šventė Bažnyčios kalendoriuje pažymėta kovo 6 d.).

Vivija Perpetuja buvo turtingo Romos piliečio, tur būt senatoriaus dukterė, 22 metų, neenai ištekėjusi už jauno ir turtingo vyro. Ji turėjo mažą, dar žindomą, sūnelį. Žiaurūs valdininkai, vykindami nežmoniškus įstatymus, susėkė, kad Perpetuja yra krikščionė, liepė jai atsisądėti Kristaus. Kadangi ji to nepaklausė, tai ją įmetė į kalėjimą. Iš namų jai atnešdavo jos kūdikį papenėti krūtims.

Šnipai susėkė, kad ne vien Perpetuja, bet ir jos vergė Felicita taip pat krikščionė. Felicita irgi buvo ištakėjusi ir laukėsi kūdikio. Stambuslėdžiai ją uždarė į kalėjimą drauge su jos ponija. Ten pat pakliuvo ir keturi vyrai: Saturas, Saturninas, Revokatas ir Sekundulas. Jie, tur būt, visi buvo Perpetujos vergai. Galimas daiktas, kad kuris nors iš jų buvo Felicitos vyras.

Visi tie šeši krikščionys buvo sukisti ir užrakinti drėgnoje kalėjimo vietoje po žeme. Salia jų kitoje vietoje buvo laikomi alkani plėšieji laukiniai žvėrys. Šitie baisiai staugė. Perpetuja aprašė, kas darėsi tame kalėjime.

Abi moters ir keturi vyrai dar nebuvo krikštyti tada, kai juos suėmė. Krikštą jie gavo kalėjime. Tas kalėjimas buvo toks baisus, jog silpnoji Sekundulo svejkata nebeįstovėjo: jis mirė kalėjime; bet prieš miršiant jam apsi-relskė dangaus grožybės, kurias jis apsakė drangams ir draugams. Tas Sekundulo regėjimas labai pastiprino Perpetują.

Vėlenius įvykius aprašė kiti krikščionys, kurie tuo tarpu išliko nesugauti. Tas aprašymas vadinasi Felicitos ir Perpetujos aktais.

Felicitai artinosi laikas gimdyti, bet dar nebuvo atėjusios paskutinės dienos. Įstatymas sakydavo, kad nėščias moteris reikia laukti kalėjime kol pagimdys ir tik pagimdžius žudvti. Ji tad buvo nusiminus, kad jos ponija Perpetuja ir trys draugai gaus kentėti už Kristų pirma, o jai reikės laukti li-

gi pagimdant. Nenorėdama skirtis nuo kitų, ji meldėsi, kad galėtų kentėti su visais drauge. Kiti pasmerkėji taip pat meldėsi — ir štai Felicitą surėmė gimdymo supultai pirma, negu tikėtasi.

Kalėjimo sargai, išgirdę ją vaitojant dėl gimdymo skausmų, tyčiojosi, kas bus, kai ateis žudymo diena, kada laukiniai žvėrys ims ją kandžioti ir draskyti. Felicita atsakė, dabar ji kenčianti dėl savęs ir viena, o kai ateis žudymo valanda, jai padės kentėti Kristus, už kurį ji pasirengus mirti.

Felicitai pagimdžius kūdikį, kalėjimo sargai ją, Perpetują ir tris sutuotuosius vyrus navedė pas teisėją. Tas sėdėjo rinkoje ir dang žmonių buvo aplinkui. I tą teisiam atvyko Perpetujos tėvas, kuris verkdamas prašė dukters gelbėti, — o išsigelbėti ji galėjo tik tai atsisądėdama Kristaus. Tėvas laikė už rankutės visai jaunąjį Perpetujos kūdikį, kuris garsiai verkė ir klyklė. Teisėjas, nepakędamas to riksmo ir aimanavimo, liepė rykštelėmis nuvyti senąjį žmogų ir jo anūką. Perpetuja rašė, kad rykščių ypus, kirutas jos tėvui, ji pajuto lyg jai būtų buvę suduoti. Bet jaunos moteriškos stiprybė nė kiek nesusilpnėjo. Teisėjo klausiamą ji pasisakė esanti krikščionė ir pasiryžo neatsisądėti Kristaus.

Už kelių dienų turėjo būti stambeldžiu šventė. Didelėje troboje, vadinamoje amfiteatre, buvo rengiama didelių ir įdomių vaidinimų. Kruvini reginiai niekumet nenueisidavo stambeldžiama žiūrėtojama. Visa didžios valstybės žaldžia buvo nedaugelio turtingų patricijų rankose. Jie, kad liaudis nesukiltų prieš vyriausybę, parūpindavo tai liaudžiai kruvinių reginių. Liaudis bavo tausi, kraugeringa, paleistuyinga. Toki ir reginiai jai patikdavo. Šventės prasidėdavo stambeldžiomis apeigomis, po jų parodydavo liaudžiai gerai ginkluotus kareivių pulkus, raudonomis purpuromis pasipuošę didikai žvilgėdavo ankeu, moters ir gėlės prisidėdavo prie to stiprybės ir turto plaukystymo. Amfiteatruose susibėgdavo labai daug žiūrėtojų, staugdavo plėšrieji žvėrys, vergai, gladijatoriais vadinami, žudyda vosi vieni kitus, kovodami tarp savęs, nes ponams ir miniai malonu būdavo žiūrėti, kaip kraujas bėga iš žaizdų, kaip miršta sužeistieji arba žvėrių draskoml žmonės.

Septintą kovo 203 metais, Septimijui Severui Romos imperiją valdant, (Tęsinys 5-tam puslapy.)

Vai, lékite, dainos!

Augo sode klevelis

Augo sode klevelis,	Kelkis, jaunas berneli,
Augo sode žaliasi,	Gana ilgai mtegoti,
Po tuo klevu, po žaliuoju,	Laikas stoti jau i kovą,
Gul bernelis jaunasai.	Ginti laisvę Lietuvos.
Nepapūski, vėjeli,	Nors ir sunkiai reiks kovot,
Nepapūski, šiaurusai,	Reikės priešą nugalēt,
Nepajudink klevo šakas,	Plienu kardai ir durtuvai
Nepabudink bernelio.	Smarkų priešą nugalēs.
Ir papūtė vejelia	Kur bernelis gulėjo,
Ir papūtė šiaurusai,	Margos gėlės žydėjo,
Pajudino klevo šakas,	Ten mergelės vaikščiėdamos
Pabudino berneli.	Margos gėlės rankiojo.

Skaitymas senovėje ir dabar

Skaitymas turi dvi gadynes — prieš spaudos išradimą ir po spaudos išradimo.

Spauda buvo išrasta 1450 metais po Kristaus.

Prieš spaudos išradimą knygos buvo rašomos. Tada knygų gamyba buvo brangi ir ilgai trunkanti. Yra žinoma, kad visą Šventąjį Raštą parašyti vienam žmogui trukdavo du metus. Su rašomąjį meidžiją ir darbu Šventasis Raštas tada atseidavo virš vieno tūkstančio dolerių.

Aišku, kad prie tokių sąlygų knygos negalėjo platintis. Todėl tasyk reikėjo ypatingo būdo mokyti mokyt-klose ir švietiti minias tikybos moksle. Joks švietimo būdas jau buvo žinomas ir Senajame Įstatyme. Tasyk skaitymas Rventojto Rašto (Senajo Testamento) einagose buvo viena svarbiųjų ceremonijų dalių. Iš evangelijų žinome, kad mūsų išganytojas Viespats Jėzus

Kristus lankė sinagogas, klausė skaitymo iš Senajo Įstatymo knygų ir pats dalyvavo šitose ceremonijose.

Tai mat, kaip šio mokymas Senajame Įstatyme. Panašiai auvo daroma ir pirmajiais krikščionybės laikais. Dalykai šiek tiek pagerėjo, kuomet atsirado vienuolynai. Vienas svaėbiųjų dalykų, kuriuos anų laikų vienuolijai atlikinėjo, buvo tai parašinėjimas Šventajo Rašto ir kitų knygų.

Knygų gamyba ir skaitymas vieniškai pakitėjo. kai buvo išrasta spauda. Po šio knygos buvo gminamos pigiai, greitai ir patogiai. Nuo tada prasidėjo reikalas ir noras mokytis skaityti. Nuo tada prasidėjo mokymas skaityti tarp didikų ir prašėlojų, nes knygos pasidarė visiems prieinamos.

Prieš spaudos išradimą, kaip jau minėta, Šventasis Raštas atseidavo virš tūkstančio dolerių, o dabar viena dolerį.

MAŽIESIEMS

Žynys

Nuauusinti pelkėm viename kaime per lauką reikėjo įskasti didelę griovys. Tam darbu atitekti valdžia nusamdė daug darbininkų. Vieno darbininko prapuolė pinigai. Atsirado žynys, kuris apsiėmė surasti vagį. Jis vakare susaukė darbininkus į vieną grėčią, pavožė po rėčiu juodą gaidį, užgesė grėčioje šviesą ir liepė darbininkams eiti paelliui ir truputį pakėlus rėti, glostyti gaidį. Sako, kai tik vagis paltes gaidį, tai gaidys tuojau sugiedo-

sias. Darbininkai glostė, glostė gaidį, bet jis ir nemaną giedoti.

— Ar jau visi glostėte? — klausia žynys.

— Visi — atsakė darbininkai.

— Na, tai čia kas nors negerai. Vždekite šviesą, parodykite rankas.

Žlūrį — visų viena ranka juodai sutepta, tik vieno — abi rankos baltos.

— Tai šitas baltarankis pavogė pinigais sako žynys; — Aš juodą gaidį ištepiu suodžiais, ir kas tik jį paltetė turi suteptą ranką, tik vagis, bijodamas, kad gaidys nesugledotų, visai jo nelėtė ir todėl v gies abi rankos baltos.

Šunelio skundas

Au, au, au!..	au, au, au!..
Sušalau —	vien tik barti aš gavau,
visą naktį nemigau:	kad vis lojau —
garsiai lojau —	au, au, au!..
au, au, au!..	ponui miegą
vagį laukan išvijau.	sutrukdžiau.
O už tai...	

Ad. Koraitis

DVI YPATIN- GO MOTERS

(Atkelta iš ketvirto puslapio.)

toka šventė buvo Kartaginos amfiteatre. Pirmiausia ten bėgo lenktyn pakinkyti į vezimus arkliai, paskui išleido žvėris peštis tarp savęs, po to gladiatoriai kiti kitą žudė. Žiūrėtojų minioje žvėriškai kraugeringi jausmai visėjo didyn ir kilo aukštyn. Jai dar ne gana buvo kraujo. Tada atėjo laikas žūti kankiniams. Tą jiems pasakė jų kalėjimo sargai. Ateidarė sunkūs geležiniai vartai iš to požemulio kalėjimo į amfiteatro vidų, apibarstytą smiltimis, kurs vadinosi arena. Felicita, Perpetuja ir trys vyrai patys noromis žengė į arena.

Žiūrėtojų minia jau laukė jų žuvi mo. Puošnioje pirmutinėje vietoje sėdėjo imperatoriaus atstovas bene prokonsulas. Kankiniai, praeidami pro jį, nesveikino, kaip tai darydavo gladiatoriai, bet jie garsiai jam tarė: „Tu mus teisei neteisingai“, Dievas tave teis teisingai. Budeliai pagriebė kankinius ir, nuplėšę jų rūbus, ėmė juos plakti. Minia šūkavo ir krykštė.

Budeliai atskyrė moteris, o vyrus paliko arenoje ir išleido ant jų žvėris, kurie veikiai sudraskė Saturia, Satorpina ir Revokata. Priešė laukiniai žvėrys aptingo. Juos vėl suvarė į jų urvus.

Tada išstūmė į areną dvi šventąsias moteris. Iš kito galo arenos jertzinta laukinė karvė pasileido bėgti ant jų, durė su ragais į vieną moterį ir nuometė į šalį, durė į kitą ir sviedė kitur. Sukrūvintos moteriškos atsikėlė. Perpetujos plaukai buvo išsidrąkę, rūbai suplėšyti, iš žaizdų bėgo kraujas. Drovinga Perpetuja susitaisė plaukus ir perplėstus rūbus ausegė, kad nebūtų matyti kūno.

Paskui Perpetuja ištiesė savo ranką Felicijai, ir didžpouė pasisveikino su savo verge. Stabmeldžiai nirsė, žiūrėdami į ta kritkšionių lygybę. Laukinė karvė prabėgus nebegrįžo, bet prokonsulo (valdininko) liktorius su kalaviju kirto Felicijai į kaklą. Ji krito negyva. Jis kirto ir Perpetujai, bet blogai pataškė. Kraujais aptekusi ji gulėjo ant žemės. Jau stingtančia ranka Perpetuja pakreipė budelio kalaviją sau į krūtinę, o tas beirdis žmogus įsmeigė tą kalavijų kankinei į širdį. Perpetujos siela veikiai nulėkė pas Dievą, kur jau buvo jos vergės ir keturių draugų sielos. Tai buvo šventam Viktorui popiežiui Bažnyčia valdant.

Bažnyčia juos visus garbina kaip šventuosius ir Felicita mini pirmą, nors ji buvo vergė, dėl to, kad ji pirmiau už savo poną Perpetują padėjo savo gyvybę už Dievą.

Ziaurioji Romos imperija žuvo. Viesulai išgriovė ir Kartaginos miestą, jos bažnyčių griuvėsius apnešdami smiltimis, bet praėjo šimtmečių eilė, iš po smilčių atkasta toji septynių navų bažnyčia, kurioje buvo palaidoti dviejų šimtų moterų kūnai, kurioje didis šventasis Augustinas daug kartų yra sakęs pamokslų apie judviejų dorybes. Atkasta ir likučiai to amfiteatro, kuriam jiedvi žuvo. Iš jo penkių aukštų beliko tik tai sunkūs pamatų akmenys, kur-ne-kur mūro sklypas ir keletas su lūžusių stulpų.

Bet Kartaginos miestas atgija. Kryžius jau vėl stovi tenai.

AMERIKONAI -- AMERIKONISKAI

Iš paskutinių įvykių Europoje amerikiečiai padarė daug praktiškų išvadų. Pirmutinė jų — dar spartesnis ginklavimas. Užteks paminėti tik vieną faktą iš didžiulės ginklavimosi programos bus pastatyta 50.000 naujų lektuvų! Tiek lektuvų, užlekę ant bet kurio krašto, ten užtemdytų saulę kelioms valandoms. Amerika yra ne tik ekonominis, bet ir militarinis milžinas, kuriam lygaus nėra pasaulyje.

DARŽAI VISIEMS

Netoli geležinkelio stoties Carvalho de Araujo ir 800 metrų nuo stoties Ferraz de Vasconcelos, Central do Brasil suburbio ruože, parduodama žemė daržams ir mažiems ūkiams, apaugusi gerų miškų ir išvagota tyro vandens upelių, tik nuo 300 iki 400 reisu už metrą. Ant žemės ištaisyti geri keliai, klimatas sveikas, žemės rūšis gera ir netoli geležinkelio stoties. Žemės sklypai nuo 10.000 kv. metrų po 60\$000. Turime dar mažus sklypus prie stoties, kurių mėnesinis mokesimas nuo 80\$000 be palūkanų ir įnašų. Šių žemių nuosavybė yra: Companhia de Agricultura, Imigração e Colonização. Pardavimų raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549 — Garcia. Vietoje teirautis sekmadieniais krautuvėje prieš stotį Carvalho de Araujo arba Lageado Velho pas Juvenal Kiršten.

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO ŠLIKTOS

Gerai žinomą visiems lietuviams

RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,

Fone: 4-1940 (prie pat stoties

Luz) atidarė naują skyrių —

antrą siūvyklą, Braz rajone,

prie stočių Norte ir Braz.

Rua Dr. Almeida Lima, 19

Dr. A. Candia ir M. Cogano LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
n e: Rua Direita Nr. 36, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-4214.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. S. Meitín

DIPLOMUOTAS VOHETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.

Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

VISIŠKAS MĖNULIO UŽTEMIMAS

Lapkričio 7 bus visiškai mėnulio užtemimas. Jis galima bus stebėti ir São Paulyje, kadangi prasidės 6 val. 45 minutės ir baigsis 8 val. 7 minutės. Jei dangus bus giedras, matysime nekasdienį gamtos reiškinį. Mėnulį užtemdo mūsų žemės šešėlis; žemė įeina tarp saulės ir mėnulio, ir šiam pastarajam meta savo šešėį.

RANKA RANKA GLOSTO

Atsidėkodamas prancūzams už didelę paramą, kurios pagalba buvo sugniuždyta Oekoslovakija, išvykstantį į Romą prancūzų pasiuntinį Berlyne apdovanojo didžioju vokiečių erelio kryžiumi už nuopelius. Tai yra pirmas toks žymus prancūzų diplomato pagerbimas iš vokiečių pusės.

Lozorijų giesmė

Marselyje atidarytas prancūzų radikal-socialistų kongresas. Taj dabar Prancūziją valdančios partijos kongresas. Tame kongrese visi kalbėjusieji giria kiek beimanydami prancūzų politiką Cekoslovakijos atžvilgiu ir pasakoja, kad ekaal dabar labai laimingi, patenkinti ir prancūzams dėkingi!

Tai tikra savigardos ir gėdos jausmo netekusių Lozorijų giesmė. Niekas ligšiol netikėjo, kad taip būtų išsigimę ir žemai moraliniu atžvilgiu nupuolę garsiosios Prancūzijos politikai, jog išdavimą vadintų dorybe.

Po 27 metų vedė savo tikrą žmoną

Kalnas eukalau sueina, o žmogus su žmogum dar geriau. Taip ne kartą byloja mūsų žmonėnai, iš tikrųjų žiūrėk, kartais jmi ir susitinki ilgai, keletą ar keliolika metų nematytą pažįtamą. Bet taip, kaip įvyko Moravijoje, tai ne dažnai pasitaiko.

1911 m. jaunas Moravijos valdininkas Valteris apsisvedė septyniolika metų merginą Elzbieta. Ji turėjo tą pačią pavardę kaip ir Valteris, nors ir nebuvo giminė.

Tačiau po poros metų jiedu išsikyrė. Ambicinga Elzbieta, nenorėdama tos moterystės prisiminti, net pavardę pakeitė ir nuo 1914 metų jau vadinosi kitu vardu.

Užpiodus Didžiojo karo audrai, Elzbieta tapo vienos ligoninės vedėja Toje vietoje ji paliko ir po karo. O Valteris buvusis jos vyras, karo metu buvo sunkiai sužeistas ir liko amžiu invalidu.

Ir kada šis 59 m. vyras užsigėdė dar apsisvesti, jis susipažino su dar gana gražiai atrodančia moterimi Elzbieta — savo buvusia žmona. Tačiau jis jos dabar nebepažino, nors Elzbieta jį tuoj pažino.

Valteris pradėjo lankytis pas ligoninės vedėją ir netrukus jiedu sutarė apsisvesti. Tik tada jam paaiškėjo, kas per viena yra toji Elzbieta.

Ir vis dėlto, nekreipdami dėmesio į buvusią jų nelaimingą moterystę, jiedu po 27 m. persiskyrimo apsisvedė antru kartu.

PIGUS IR SAZININGAS DARBAS LIETUVIO A. NIZEVICIAUS

SIŪVYKLOJ Marijampolė

RUA TAQUARY 92.

Lietuviai, visomet palaikykim lietuvius!

KAS SKAITO SPAUDA —

VEJO NEGAUDO!

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

BENDRUOMENĖS VALDYBOS POSĖDIS

Saukiama šį šeštadienį 8 val. vakaro. Villa Zelinoj, klebonijoj. Prašomi valdybos nariai dalyvauti.

B. L. O. CENTRO VALDYBOS IR TARYBOS POSĖDIS

Lapkričio 6 d., 15 val. Centro palatpoje įvyks B. L. O. Centro Valdybos ir Tarybos posėdis. Kviečiami visi atstovai ir valdybos nariai dalyvauti.

Pirmūninkas.

B. L. O. CENTRO VALDYBA DĖKOJA

B. L. O. Centro Valdyba dėkoja visam Centro nariams, kurie padėjo daug triūso ir darbo rengiant Centro Vakarą spalį 22 d., ypač atkreipti dėmesį padėka vaidintojams: J. Petrauskui, S. Milūnaitiui, K. Tyjunėlytei, J. Kazlauskui, A. Zakarevičiui, Filomenai (pavarvards nežinoma), Br. Satai, J. Visockiui, B. Slivinskui ir V. Buslui, tvarkdarius ir kitiems vakaro rengimo dalyviams, Br. Komeklytei už rolių išrašymą ir visoms svečioms už malonų atsilankymą. B. L. O. Centro Valdyba, pasitikėdama narių ir savo bendradarbių paroma, tikisi didesnių darbų na-veikti. Tik glaudus visų ateivių bendradarbiavimas atneš Kolonijai dvasinės ir materialinės naudos.

B. L. O. Centro Valdyba.

P. S. Kaip bus baigta įvykusio vakaro apyskaita, jos daviniai bus pakeičti Kolonijos spaudoje visų žinių.

LIETUVISKA DAINA PER RADIO

Pereitą šeštadienį, spalio mėn. 29 d. š. m. spaudoje pasirodė žinutė, kad L. R. K. Bendruomenės choras, dirisuo- jamas J. Stankūno, dainuos per radio. Visi, kurie stėjo šią žinutę perskaityti, suskubo pasiklausyti Lietuvos dainos garsų. Ypač didelį įspūdį kiekvieną daro Tėvynės dainos, iš svetimo radiofono girdimos. Mes gyvai prisimename savo gimtąjį kraštą su jo lygiatais laukais, per kuriuos banguoja ta pati Lietuvos daina.

Dar prieš 7.45 val. vakaro visi

jau buvo prie radijo aparatų ir suko Radio Bandraute PRH9, nekantriai laukdami prasidedant Lietuvos programoms.

Gal nė vienam rajone nebuvo toks didelis susidomėjimas, kaip Bom Retire. Kas turi nuosavą aparatą, tie klausė namie; kas ne—tie ėjo pasiklausyti pas turinčiuosius. Visi Lietuvos restoranai buvo prisikimšę atėjusių paklausyti mūsų choro koncerto transliacijos. Teko girdėti netgi brazilus, besigeriančius Lietuvos dainas gražiu skambėjimu. Daugelis sakė: „Que lindas são as canções lituanas“.

Mūsų chorams tenka palinkėti ir toliau nenustatant skleistis Lietuvos dainą šiame miuziniška-ne atagrazų krašte.

Laukiantis J. Jonelis.

GRAZIAI PRAĖJO ŠVENTĖS

Kaip kiekvienais, taip ir šiais metais Visų Šventųjų ir Vėlinių dieną lietuviai katalikai gausiai dalyvavo pamaldose. Bendruomenės choras tiek Vėlinių išvatarėse, tiek Vėlinių dienoje išpūdingai pagiedojo keturis balsais Libera.

Procesijos į São Caetano kapus dalyvavo keli šimtai žmonių. Lietuvių giedojimas oimant per São Caetano atkreipė brazilų dėmesį. Vėlinių dienai dainė Misjus iš Villa Bellos padarė naują katafeli kuris kainavo arti 800 milienų. Pinigai gauti 500 mlr. iš a. a. Emlijos Tatarūnaitės palikimo, o kitus pasizadėjo paaukoti vėlonės brolijai Tatarūnai.

ZAIDZIA KREPSINI

Prie Bendruomenės veikiaučios jau nimo sekcijos iniciatyva Villa Zelinoj prie 16 gatvės, įrengta krepšinio žaidimui aikštė. Jau yra sudarytos dvi vyrų ir dvi mergaičių komandos. Treniruojamasi dažniausia šventadieniais ir sekmadieniais. Ten pat žaidžia sekmadienį popietis įvairius žaidimus berniukai ir mergaitės. O suaugusieji gausiai susirenka pasiziūrėti, kaip jaunimas grynama ore, ne kur nors dūketo salė ar karėmamoj, gražiai ir jdočiai praleidžia laiką. Numatoma kultūriai jaunimo veikimą dar pagyvin- ti, ruošiant bendro lavinimosi paskaitas ir kt.

SESELĖS GYVENS VILLA ZELINOJ
Šiomis dienomis seselės persikelia iš Ypirangos į Villa Zelina.

LIETUVIAI BIZNIERIAI!

Jau pats laikas užsisakyti sieninius kalendorius su Jūsų biznio reklama. Dovanodami tokį kalendorių savo klientams, suteiksite jiems malonumo ir išgarsinsite savo įmonę. Atsiminkite: sieninis kalendorius yra vienintelė reklamos priemonė, kurią nereikia mokėti imposto. Kreipkitės į Lietuvos spauduvę, Rua da Mooca, 1721. Darbas švarus ir skubus. Duodame 10% nuolaidos.

FOTO SCHMIDT

Atlieka įvairiausius foto srities darbus. Vyksta į namus. Senų paveikslų atnaujinimas. Paveikslų didinimas. Vestuvių nuotraukos prie šv. Antano altoriaus.
RUA SILVA TELLES, 5
(netoli šv. Antano bažnyčios)

Svetimšalių Legalizacija

Svetimšalių legalizacijos dokumentai kaip legaliai taip ir nelegaliai gyvenan- tiems, sutvarkomj A'do Redakcijoje. Rua da Mooca, 1721, -- São Paulo. Darbo valandos: šėkmadieniais, nuo 8 iki 11 val. ryto ir nuo 5 iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 8val. iki 12 val. dienos.

Pamaldos

Šį sekmadienį, lapkričio m. 6 d.,
Pamaldos bus:
VILLA ZELINOJ

Šeštadienį popiet 2 val. mokyk- litio amžius ir baigusių mokyklą moki- nių katekizacija ir giedojimo pamoka. Šį šeštadienį po pamokų išpažin- tis.

8 val. pradžios mokyklos moki- niams pamaldos su bendra šv. Komuniją.

Suma vienuoliką valandą su Ištatymu Sventiausio Sakramento ir procesija.

Mišparai 6 val. su Ištatymu Sv. Sakramento. Per Mišparas procesijos nebus.

Sv. Antano do Pary bažnyčioj su- ma 11 val.

VILLA ANASTAZIJOS lietuviams pamaldos pusiau aštuntą val. ryto ven- grų koplyčioj.

EVANGELIJA XXII SEKMADIENIUI
PO SEKMINIUI
Mato 22, 15 — 21.

Anuo metu parisiėjai nuėję susita- rė sugauti Jėzų kalboje. Jie siuntė pas jį savo mokytinių su Erodo šalin- nikais ir skydiniu: Mokytojau, mes žinome, kad tu tiesiakalbis ir mokai Dievo kelio tieso'e ir ne vienu nesirū- pini, nes nežiuri žmonių asmens. Pasakyk tat mam, kaip tau rodosi: dera duoti ciesoriui mokestį ar ne? Bet Je- zus, sužinojęs jų nedorumą, tarė: Kam mane gundote, veldmainiai? Parodyki- te man mokestio pinigą. Jie jam pada- vė denarį. Jezus jiems tarė: Klo- neta pavaislas ir prašas? Jie jam sako: Ciesoriaus. Tuomet jis jiems tarė: Ati- duokite tat, kas ciesoriaus, ciesoriui, ir kas Dievo, Dievui. Tai girdėdami, jie stebėjosi ir, palikę jį, nuėjo sau.

KUN. P. RAGAZINSKO PRANESIMAS

Nuo ateinančios savaitės įvairiais reikalais lietuviai katalikai prašomi kreiptis rytais ligi 10 val. kiekvieną dieną, vakarais ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 6 ligi 10 val. Tvarka keičiama todėl, kad bus pradedamas kitą savaitę kalėdojimas.

UZSAKAI EINA:

Juozo Skystimo, gyvenančio Mo- koje, su Julija Mačiulaityte, gyv. Villa Beloje.

NESIVĖLUOKIT RAŠYTIS EKSKURSIJON

Ruošiamon Bendruomenės ekskur- sijos į Santos lapkričio m. 20 d. bus užrašoma tik ligi lapkričio m. 15 d.

Paieskojimas

Yra žinių, kad Stasys Kazlauskas, kilęs iš Trakų apskrit. Mondinų km. Žaslių valst., 1933 m. sausio mė- nesio 9 d. mirė. Todėl Konsulatas pra- šo Stasio Kazlausko giminių bei pažes- tamų pranešti apie jo likimą, ir, jeigu yra miręs, prašoma nurodyti, kur ir kas juo rūpinosi.

Zinias prašoma siųsti Lietuvos Konsulatui São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88. —

Vokiečių fotografijų įstaga „BERNARDO“ įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto- grafijų srity. Specialybė padidini- me, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus foto- grafijų reikalais. Daro iš foto- grafijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT Rua São Caetano, 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5576 SÃO PAULO

VISIEMS LIETUVIAMS ISPĖJIMAS

Mes dar kartą pranešame ir ispė- jame, kad visi svetimšaliai turi legali- zuoti savo buvimą Brazilijoje iki šių metų lapkričio mėn. 30 dienos. To ne atlikus, gresia ištėrimimas. Su kade- netomis reikia palaukti iki gruodžio 22 d., kai bus duodamos visiems nau- jos, nepaisant, ar kas turės dabar išsi- ėmęs, ar ne. Svetimšaliams bus speci- alios kadernetos. Jas duos policija. Iš- siimti laikas yra visi metai nuo šių metų gruodžio mėn. 22 d. iki 1939 me- tų gruodžio mėn. 22 d. Informacijų ga- lima gauti policijos departamente, rua Visconde do Rio Branco nr. 280, tre- čiam aukšte, tarp 12—18 val. kasdien.

Vaistinė DON BOSCO

Savininkas JUOZAS LUKOŠEVIČIUS
Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų—vietinės gamy- bos ir užsieniųjų.
Kainos minimalios.
Lietuviams daroma nuolaida!
RUA BOM PASTOR, 18
YPIRANGA Tel: 3-0100

Dr. Borís Chipiakoff RUA YPIRANGA, 193

2 anđr. ap. 4. (kampas Santa Ephigenia), Tel. 4-0316
Vidujinės, nervų ir proto ligos.
SPECIJALI VENERINIŲ LIGŲ LIGONIAMS CLINICA.
Gonoreja išgydoma per 10-15 dienų.
KONSULTORIA ATIDARA iki 9 val. vak.